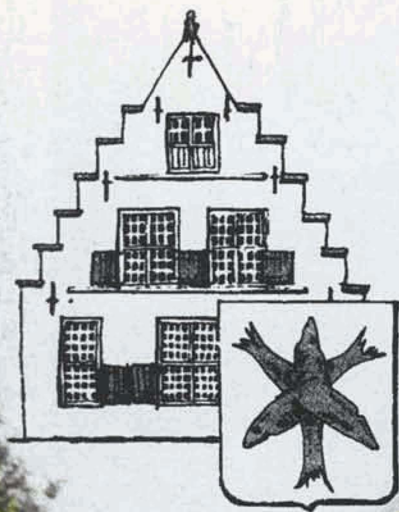
juli - september 2006 prijs los nummer € 3,-

"DE KLINK"

kwartaaluitgave van

GENOOTSCHAP "OUD ZANDVOORT"

1957

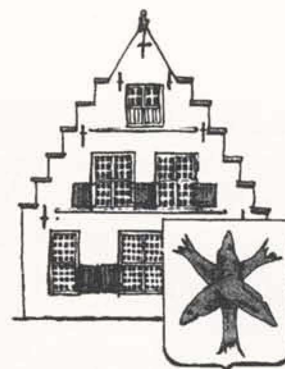
Bij de voorplaat

Het raadhuis is gebouwd in 1911, naar een ontwerp van de toenmalige gemeenteopzichter J. Jansen jr. en werd officieel geopend op 3 september 1912. De bouwkosten bedroegen *f* 49.250,-.
Oorspronkelijk bevonden zich onder het bordes twee grote deuren. Dit was de entree naar de Afdeling Politie. Bij het afscheid van burgemeester Van Alphen van de Raad (29 januari 1948) werd hem als blijk van dank de huidige fontein aangeboden. Deze waterbak heeft jaren dienst gedaan als bloembak, maar gelukkig is de fontein weer in ere hersteld en spuit het Zandvoortse wapen weer prachtig haar twee waterstralen. Het wachten is nu nog op het herplaatsen van de glas-in-lood ramen aan weerszijden van het spuitstuk.
De uitbreiding van het gemeentehuis werd in 1981 gerealiseerd.

De locatie is het Tramplein, genoemd naar het eindpunt van 'de blauwe tram' die reed van en naar Haarlem en (later) Amsterdam (van 1899 tot 1957). Het Tramplein kreeg begin vijftiger jaren een nieuwe naam: Raadhuisplein.

Peter Bluijs

"DE KLINK"
Kwartaaluitgave van
GENOOTSCHAP
"OUD ZANDVOORT"
26e jaargang, nummer 103

Adieu Raadhuisplein!

Dorpshart versteent.

Begin 2005 verscheen de brochure "Inrichtingsplan Raadhuisplein Gemeente Zandvoort", geschreven in opdracht van de Gemeente.
Eind mei 2006 is met enig vlagvertoon de oplevering gevierd. Het is een mooie verkeersrotonde geworden, waar velen positief over oordelen.

Het onderzoek is uitgevoerd door IMOSS, bureau voor stedenbouw te Amersfoort (www.imoss.nl).
Recent attendeerde iemand mij op de plannen voor *rondom de fraaie rotonde*. Zodoende ging ik op zoek naar de brochure.
"Definitief, 9 februari 2005" staat op pagina 3. Op toegankelijke wijze wordt afgebeeld hoe het Raadhuisplein zal gaan worden. De tijdelijke (nu dus huidige) inrichting en toekomstige situatie staan omschreven. Alles over o.a. verkeersstromen, straatmeubilair, verlichting, kleur van de bestrating en groenvoorziening.

Publieksevenement op het Tramplein. De Zandvoortse Muziekkapel speelt o.l.v. dirigent Reinier Bastiaan van 't Hof (1929).

Tramplein toen het nog plantsoen was. Opname uit ca. 1915
Let op de aangespoelde zeemijn in de tuin van de weduwe De Koning

Voorafgaand aan het rapport is een analyse gemaakt waarbij ik focus op het Raadhuisplein. Onderstaande beschrijvingen geven aan dat het bureau voor stedenbouw het als volgt ziet.
Het Raadhuisplein

- heeft een belangrijke representatieve functie
- is van zeer groot belang voor voetgangers
- is de verbinding tussen 2 winkelconcentraties (Haltestraat – Kerkstraat)
- is een sociale en maatschappelijke ontmoetingsplaats, waar bijvoorbeeld de witte bankjes intensief gebruikt worden.

Maar er staat meer.
Laten we eens op de locatie gaan kijken. Loopt u even mee? We gaan naar bakker Paap op het Raadhuisplein. Voor de winkel staand kijkt u rond en denkt: "wat een prachtig uitzicht over dit ruime plein". Een echt plein met veel mogelijkheden. Met uw rug naar de etalage kijkt u vervolgens in een rechte lijn, langs de twee witte Zandvoortse bankjes en de moderne lichtpaal naar de

Illustratie uit 'Inrichting Raadhuisplein', nieuwe situatie

muur van ons raadhuis (iets links van de linker trap).

Freeze!!

Weet u dat dit volgens diezelfde brochure de lijn is tot waar op het Raadhuisplein gebouwd zal worden? Als over niet al te lange tijd het pand van Graftdijk is afgebroken zal er nieuwbouw gepleegd worden. Volgens de tekening (zie afbeelding "inrichting tijdelijke situatie en inrichting definitieve situatie") komt er links van deze denkbeeldige lijn een horecabestemming. Om een indruk te geven van de bebouwing heeft men gekozen voor een foto van Grand Café Danzee (voorheen het bekende restaurant "Queenie" van de familie Van Houten). Het pand is fotografisch gespiegeld en zo ontstaat een aardig gebouw met ook enige gelijkenis met de Poststraat 11. (U weet wel, het beeldbepalende pand waar zoveel over te doen is)

"Artist impression"

Volgens diezelfde tekening blijft men zicht houden op het gehele raadhuis. Maar kijkt u eens goed naar deze "artist impression": het perspectief klopt niet!
De bouwlijn loopt terug, terwijl je op de tekening kunt zien dat het een rechte lijn is. Loop vervolgens naar het punt vanwaar deze "artist impression" gemaakt is. Dan ziet u dat hooguit het (rechter)raam van de burgemeesterskamer (op de eerste etage) nog zichtbaar zal zijn. De rest van het raadhuis is verdwenen achter een gebouw dat circa 12 tot 15 meter hoog mag worden; dat zijn minstens vier verdiepingen. Zo'n gebouw zal het prachtige raadhuis letterlijk en figuurlijk geheel in de schaduw zetten. Het resterende plein zal in de namiddag geheel in schaduw gehuld zijn.
En als de toekomstige horecagelegenheid dan ook nog haar zonneschermen uitzet, dan ziet u vanaf dit punt nóg minder van het gemeentehuis.

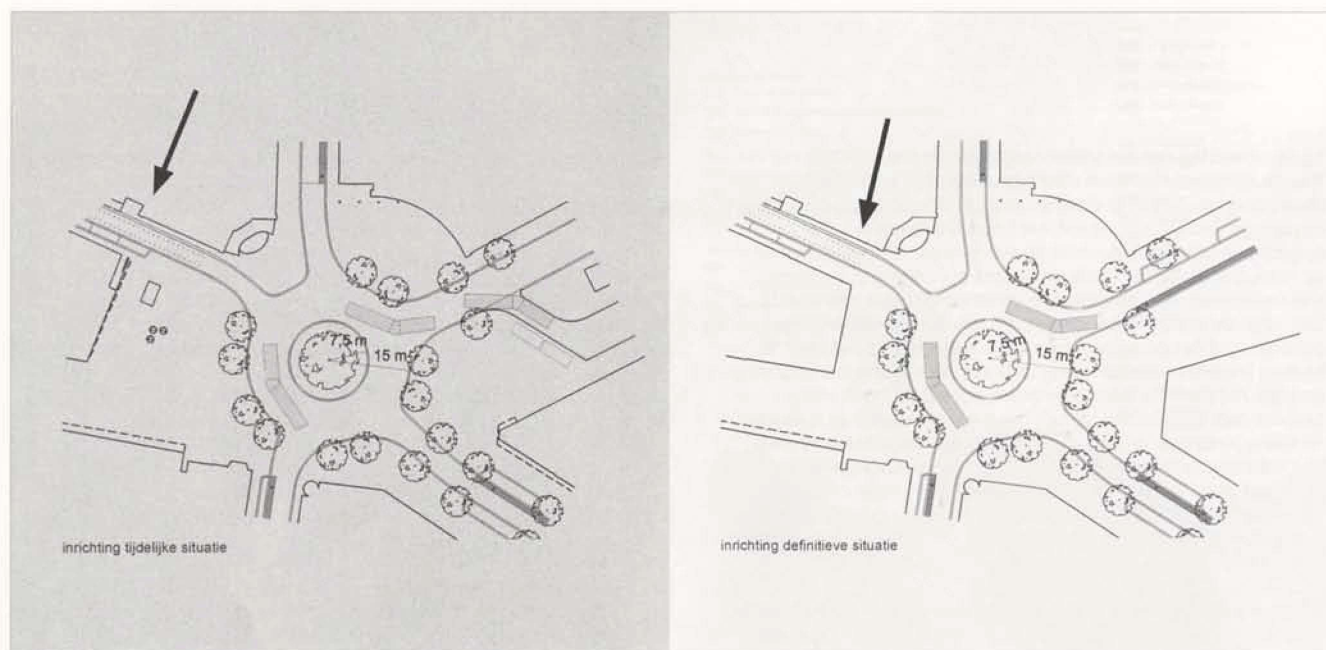
Vóór het toekomstige Grand Café zal ook een terras komen. Kijkend naar de tekening moet dat wel een héél smal terras worden.
Zou er dan net zo weinig trottoirruimte overblijven als bijvoorbeeld in de Haltestraat, voor restaurant "De Albatros", op een zonnige zomerdag? En hoeveel nut hebben dan de "markeringsspijkers" in het trottoir?

Eenieder weet dat een "artist impression" een aantrekkelijke verkooptekening is. Veel groen, geen autoblik, gelukkige mensen, spelende kinderen. Mensen die van zo'n plan & tekening in bijvoorbeeld een Vinexwijk een huis hebben gekocht kunnen er over meepraten: alles wat het leuk of bijzonder maakt wordt kaasschaafsgewijs uit het plan gehaald omdat er wat financiële tegenvallers zijn en al die extra's (mede een reden waarom je het vanaf tekening gekocht hebt) wat duurder uitvallen dan oorspronkelijk gepland.

Werkelijkheid

Kijkt u nog even naar de afbeelding op pagina 5: die meneer zit zo relaxed leunend op het bankje. De werkelijkheid is, dat hij op een bank zonder rugleuning zit. "Hangouderen" kunnen zo niet lekker ontspannen zitten in het zonnetje. Observeer nu eens een tijdje het gedrag: vrijwel alle pleinbezoekers kiezen voor de (nu nog aanwezige) witte bankjes met rugleuning.

"Artist impressions" produceren geen geluid. Fijn zitten aan de rand van de rotonde. In het lawaai van

Inrichting tijdelijke situatie (zoals die nu is) en inrichting toekomstige situatie. Daarvoor komt het terras.

rondcirkelende gelede bussen en vrachtwagens van toeleveranciers, die tot voor kort rechtstreeks de Grote Krocht op konden rijden. De burgemeester krijgt door zijn raam zicht op een levendig terras (inclusief muziek) en de raadsvergadering kan 's avonds genieten van een stevige discobeat tijdens een goed inhoudelijk debat.
En de jeugd denkt ondertussen "waar laat ik mijn brommertje?" Voor het raadhuis natuurlijk ....of in de fontein ("geintje"....).
Over hoeveel m2 meter praten we? Volgens een globale berekening is dat, inclusief grond Graftdijk, circa 20 x 15 meter = 300 m2 x de m2 prijs. Als we deze stellen op € 1.000 per m2 dan hebben we het al gauw over ca. € 300.000. Zoveel grond verkopen aan een projectontwikkelaar is natuurlijk heel aantrekkelijk. Daar kan toch een mooi deel van de herinrichting mee gefinancierd worden! Waarom zouden we het plein dan plein laten?

Dan het uitzicht vanaf het balkon van ons raadhuis. Voor u - dus vóór de fontein – staat een parkeerplaats voor een trouwauto geprojecteerd. Altijd leuk voor op de foto...(?). Hoewel ...daar waar blik staat kunnen geen mensen staan. Bruidssuikers strooien? Liever niet, er kunnen krassen komen op de trouwauto.... Ruimte voor veel publiek voor de fontein? Opletten hoor! Want om de zoveel tijd moet de gelede bus naar Haarlem de rotonde ronden. Staat u wat verder af te kijken dan ziet u niets meer, want de bomen ontnemen u alle zicht.

Adieu Raadhuisplein

Pleinen geven een plaats allure. Op pleinen vinden publieksbijeenkomsten plaats, daar zingt men voor de koningin, daar vertoeft men om elkaar te ontmoeten, daar kuiert men wat of zit op een bankje in de zon. Daar eet de toerist zijn ijsje en proeft de sfeer van het dorp.
Pleinen staan symbool voor bouwkundige visie, voor ruimte in de geest, voor lef om niet te bouwen.
Omdat we van de oppositie weinig mogen verwachten - daar juist tijdens hun regeerperiode dit plan tot stand is gekomen - hopen en verwachten wij bij de huidige coalitie bewustzijn te creëren, vóórdat het plein volgebouwd is. Helaas is er geen dorpsblad dat dit soort ontwikkelingen kritisch volgt en wil becommentariëren.
Dit ontwerp dient vooraf in de schijnwerpers gezet te worden, vóórdat het door echte schijnwerpers wordt belicht. Als er eenmaal gestapelde stenen staan wordt het nooit meer een echt plein; je bent het dan voor altijd kwijt.

Procedureel zal het allemaal wel kloppen. Vóór de burger zich ervan bewust is, is er al zóveel ambtelijk geregeld dat er geen weg terug meer lijkt te zijn. Vanwege mijn liefde voor Zandvoort wil ik bij dit toekomstig verlies toch een moment stilstaan. Worden de burgerij en haar vertegenwoordigers in de raad nog op tijd wakker of ontnemen zij de Zandvoorters en de toeristen voor altijd dit plein?

Indien dat laatste het geval is, dan lijkt het mij verstandig om het Raadhuisplein geen plein meer te noemen en een andere naam te geven.

Dag Tramplein, adieu Raadhuisplein! Het was mooi, bedankt voor de fijne uren.

Peter Bluijs
Hoofdredacteur "De Klink"
p.bluijs@hetnet.nl

Het plan - inclusief de vele afbeeldingen in kleur - kunt u in zijn geheel lezen op: www.zandvoort.nl, Gemeente Zandvoort Tab Bestuur/ Beleid/Nota's, plannen en rapporten/Inrichtingsplan Raadhuisplein, februari 2005.

'Artist impression' van een ogenschijnlijk ruim Raadhuisplein

"Hoort, burgers, hoort!"

Reacties van lezers *door Peter Bluijs*

Gefeliciteerd!

Twee van de leden van ons redactieteam "De Klink" zijn door HM onderscheiden voor hun verdiensten:
J. Kerkman, u welbekend onder de afkorting JK Azn onder zijn artikelen en *M.C. Ockersen*, in het dagelijks leven bekend onder de naam Thys Ockersen, van wie u regelmatig een bijdrage in ons blad kunt lezen over het Zandvoort in de vijftiger en zestiger jaren, zijn benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.
Van harte gefeliciteerd met dit blijk van waardering!

De Rozenobelstraat door Max Liebermann

'De Klink', nummer 96, pagina 14
Eind april is bij Sotheby's het schilderij dat *Anne Marion Cense* beschreef in haar serie "Zandvoort op linnen" geveild. Het gaat hier om het doek Rozenobelstraat, met als subtitel "Dorfstrasse in Zandvoort", dat geschilderd is in 1880.
Richtprijs was ca € 50.000. Dat kunst uit Zandvoort gewaardeerd wordt moge blijken uit de definitieve verkoopprijs van € 120.000,-. Helaas werd dit doek niet behouden voor de gemeente Zandvoort.

Muleru

'De Klink', nummer 101, pagina 9
Henk Berkhout uit Beesd mailde bijgaande aanvulling.
Voor "Muleru" werden twee villa's (genaamd "Riga" en "Lichttoren") verbouwd en uitgebreid. Naast de woonruimte voor de baron was er ook een gedeelte dat ter beschikking stond van de Duitse ex-keizer Wilhelm. In de Eerste Wereldoorlog had hij Duitsland verlaten en was geïnterneerd in Doorn. Zoals bekend kwam hij ook geregeld naar Zandvoort en nam dan zijn intrek in het pand van baron Von der Heydt.

Belevenissen op station Zandvoort in bezettingstijd

'De Klink', nummer 102, pagina's 8 t/m 11
Bij het ter perse gaan van desbetreffende Klink was het niet bekend wie de schrijver was van dit artikel. (Ons kersvers benoemde Lid in de Orde van Oranje-Nassau) *Jaap Kerkman* meldde mij, dat het geschreven is door de heer Sonnenberg, destijds stationschef van Zandvoort.
Het document bevond zich in een map met nog 4 stukken oorlogsherinneringen en is volgens het stempel op de map "ingekomen 9 augustus 1950".

De Wilhelminaschool

'De Klink', nummer 102, pagina 23
Van meerdere lezers ontvingen wij ontbrekende namen bij de geplaatste jubileumfoto.

Aan tafel van links naar rechts:
Mevr. C. Bosman - Molenaar (bestuurslid), mevr. R.G. van der Mije - Hettelingh (bestuurslid), mevr. Diemer, mevr. A.A. Wagtendonk - Gerritsen, dhr. J.A. Wagtendonk (schoolhoofd), dhr. C. de Ru (dominee - voorzitter schoolbestuur), dhr. J. Visser (bestuurslid), mr. H.M. van Fenema (burgemeester), dhr. C. Schouten (gemeenteontvanger) en dhr. J.H.B.Brink (bestuurslid).
De burgemeester zat in het schoolbestuur, omdat men een vacature niet ingevuld kreeg.
Staand van links naar rechts:
dhr. P.J.F. van der Mije, dhr. J.H. Hermarij, onb., mevr. H. (Heny) van de Mije, mevr. J. (Jo) de Windt (onderwijzeres), dhr. N. (Nico) H. van Wijk (onderwijzer), Jo Zuidervliet, dhr. D.L. Nieveld (onderwijzer), mej. H. (Tine) Janssen (onderwijzeres), dhr. H. Zuidema (onderwijzer), mevr. R. van Toornburg - Meiboom (bestuurslid), dhr. K. Platje, mevr. Dorsman - Loos.
Niet zeker is of mej. Breulink (onderwijzeres) op de foto staat?

De huisjes van de Spoor- en Tramweg-vacantiehuizen Stichting

Goede herinneringen & wijze raad

Van mevrouw *A. Veenhuysen van Doodeweerd* uit Hardenberg ontvingen wij via een omweg onderstaand schrijven.

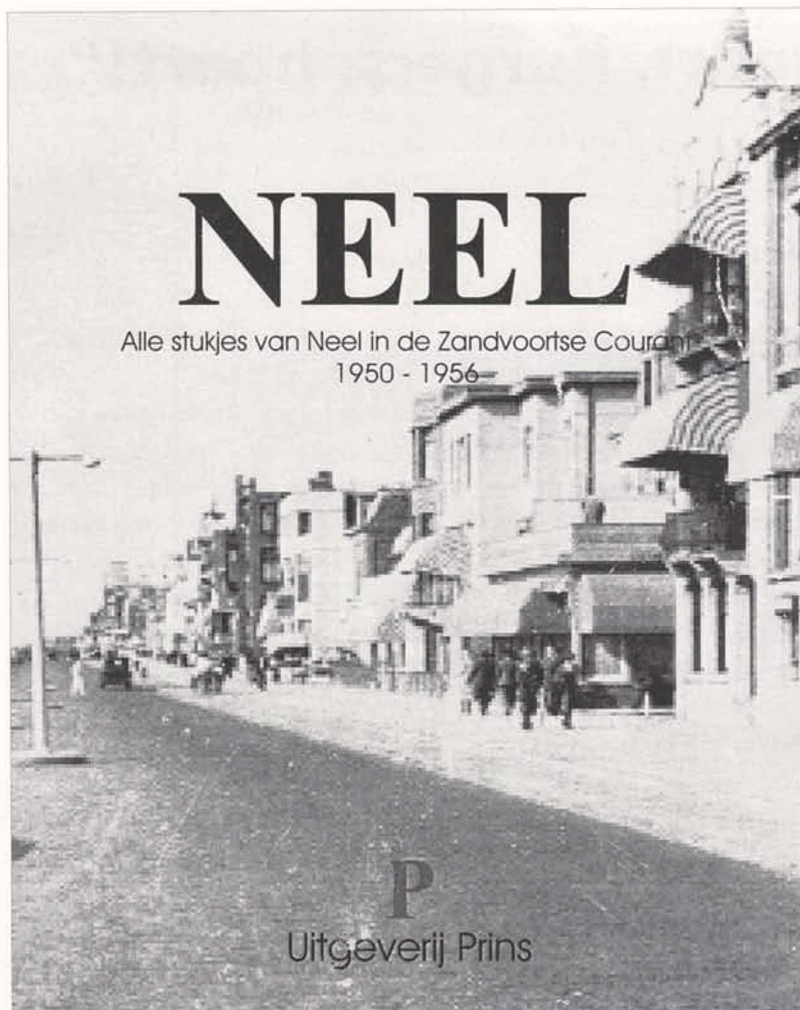
"Ruim 70 jaar geleden woonde ik aan de Van Lennepweg op nummer 21. Toen hadden wij geen huizen voor ons, maar duinen. "Wat een uitzicht!" Daarvoor woonden wij een poosje in de vakantiehuisjes van de Spoorwegen, gelegen naast het station.

Mijn broer en ik liepen door de duinen naar Haarlem om aldaar op de markt een appeltje te jatten. Achter ons woonde de familie Stekelenburg (nu weet ik niet meer of dat dezelfde is als van de latere burgemeester van Tilburg, maar ik geloof het wel.) De heer Stekelenburg werkte bij de Nederlandse Spoorwegen, net als mijn vader. De stationschef was destijds de heer Bellaart en zijn dochter was onze juf.

We gingen naar school A, die stond op weg naar het strand, achter een heel groot vakantiehuis voor de stadse bleekneusjes.

Als je uit het station kwam en je ging linksaf de trap af naar het dorp, was er op het pleintje een snoepwinkeltje. Daar kochten wij snoep voor een cent en die cent hadden we gekregen voor de ingeleverde schillen bij de schillenboer.

Wij gingen vaak des morgens om zeven uur zwemmen of des avonds na zessen als de hele Amsterdamse horde – roodgloeiend verbrand – weer was vertrokken.

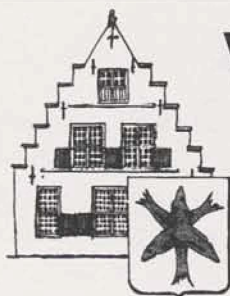

cover boekje

Wij hadden destijds joodse kennissen en die woonden hoog in de duinen aan de Brederodestraat (familie Blumenstein) en hun huis heette "Oog in Al". Toen we verhuisden was de oorlog al uitgebroken en ik heb heel wat radeloze joodse mensen gezien die van de aardbodem verdwenen zijn zoals de familie Bet, Roza Symbalist en de familie Bronkhorst (daar kochten wij onze schoenen).

Maar nu de boulevard!

Daar stonden destijds prachtige restaurants, er was des zomers bijna iedere avond live muziek en er kon een dansje gemaakt worden. Als we nu in Zandvoort zijn missen we die gezelligheid, alleen hoge flats en geen vertier meer. Succes met de plannen voor de boulevard en

Vooraankondiging GOZ-avond!

Het is nog ver weg, maar noteert u alvast in uw agenda
de data voor de volgende Genootschapsavonden:

- vrijdagavond **3 november 2006: 'De Del van het Schuitengat'** presentatie door Ger Cense
- vrijdagavond **9 maart 2007**

"Neel"

indien mogelijk: maak de boulevard weer een beetje gezellig!
Tot slot nog een slagzin: "Als gij ontvlucht de stenen stad, zwem dan alleen in het Noorderbad."

"Neel"

"Neel" is de titel van een bundeling korte verhalen (150 stuks), geschreven door een Zandvoortse en gepubliceerd in de Zandvoortsche Courant in de jaren 1950 – 1956. "Neel" was pseudoniem voor Leni Prins – van der Wolde. Haar 80e verjaardag was voor de familie Prins een mooie gelegenheid om alle stukjes boven water te halen en te bundelen tot een boekje. Het verscheen op 25 december 2003 en werd uitgeven door uitgeverij Prins.

Batterij Noordwijk 1940 – 1945

Alhoewel het niet over Zandvoort gaat wil ik toch het recentelijk onder deze titel verschenen boek van de heren Paul en Dolf Harff vermelden. De overeenkomst tussen kustgebied en bebouwing van Zandvoort en Noordwijk is immers groot en de gebeurtenissen hadden ook op Zandvoort kunnen slaan.

In dit boek volgen de auteurs de Duitse artilleriebemanning van de stelling in Noordwijk. Er wordt beschreven hoe de eenheid vanuit Duitsland via IJmuiden in Noordwijk terechtkwam en chronologisch wat ze daar zoal meemaakten en van de oorlogshandelingen konden zien. Tot slot gaat de aandacht naar de voor deze troepen

gebouwde verdedigingswerken.
Het boek heeft ISBN nummer 90-806449-6-X
Ik heb overigens begrepen dat er vergaande plannen zijn om in een volgend deel van deze serie de fortificaties in en rondom Zandvoort beschrijven.

Op zoek naar:

Tiny van Sloten, kleindochter van Catharina (Tiny) van Aurich, is op zoek naar informatie over haar grootmoeder. Haar grootmoeder is geboren op 7 februari 1921 te 's-Gravenland en overleden op 18 juni 1959 te Groningen.
Zij heeft van medio 1944 tot medio 1945 op diverse adressen in Zandvoort gewoond, namelijk:
- Haarlemmerstraat 22
- Dr. Gerkestraat 21

Batterij Noordwijk 1940 - 1945
Marine Seeziel Batterie Noordwijk
P. Harff en D. Harff

- Hogeweg 57 (alwaar haar moeder Alberdina Maria Louise (roepnaam Loes) van Sloten - Vegter op 14 maart 1945 is geboren)
- Hogeweg 30

Tiny van Sloten zou graag in contact komen met (oud) Zandvoorters die in dezelfde periode nog woonachtig waren in Zandvoort. Berkenlaan 14, 9615 AW Kolham (Gr). E-mail: slote141@planet.nl

Met dank voor alle reacties

Anne Frank

'De Klink', nummer 101, pagina 9

"In 'De Klink' nummer 101 deed ik een oproep voor informatie over dr. Käthe Neumark en haar gelijknamige kindertehuis in Zandvoort. In dit kindertehuis logeerden de zusjes Margot en Anne Frank in het jaar 1934 gedurende enkele weken. Op het fotootje dat bij de oproep geplaatst was, staat Anne voor het kindertehuis met een (voor ons) onbekend meisje en niet, zoals het onderschrift vermeldt, met haar zusje Margot.

© AFF, Bazel/AFS, Amsterdam

Dankzij een aantal reacties is het onderzoek flink opgeschoten. Mede op basis hiervan wil ik nogmaals een oproep doen aan de lezers van "De Klink".

De eigenaresse van het kindertehuis dr. Käthe Neumark (geboren in 1871 in Emden) was in Frankfurt am Main kinderarts en schoolarts. De familie Frank kwam ook uit Frankfurt am Main, maar het is niet bekend of zij elkaar daar kenden. Als joodse arts kon Käthe Neumark na 1933 haar beroep in Duitsland niet meer uitoefenen. Net als de familie Frank en vele andere Duitse joden vertrok ze naar Nederland. Op 4 september 1933 werd Käthe Neumark ingeschreven in de burgerlijke stand van Zandvoort op het adres Oosterparkstraat 50.
Na de oproep in "De Klink" ben ik van de huidige bewoners van het buurhuis van het voormalige kindertehuis te weten gekomen, dat het kindertehuis (zie de foto's) op de Oosterparkstraat 54 gevestigd was.
Van een andere dame kreeg ik een fotokopie van een advertentie voor het "kinder-tehuis Dr. Käthe Neumark" aan de Brederodestraat 35. De advertentie stond tussen andere advertenties aan de rand van een vooroorlogse plattegrond van Zandvoort.

Ook van een van de redactieleden kreeg ik de tekst van een dergelijke advertentie (in een boekje uitgegeven door de VVV te Zandvoort in 1936), maar dan met adres Brederodestraat 96. Käthe Neumark heeft inderdaad gewoond op nummer 96 in huize Annie en naar het schijnt kon je destijds heel gemakkelijk via een landje doorsteken van de Brederodestraat naar het kindertehuis in de Oosterparkstraat.

Hoewel er een vermoeden is dat Käthe Neumark is omgekomen in het concentratiekamp Gurs in Frankrijk, is het niet duidelijk hoe het Käthe Neumark is vergaan. Ik zou nogmaals een beroep willen doen op het geheugen van oud Zandvoorters die misschien nog herinneringen aan Käthe Neumark of haar kindertehuis hebben. Ook getuigenissen van mensen die in die tijd in het kindertehuis gelogeerd hebben, foto's en documenten uit die tijd zijn voor ons zeer waardevol".

Anne Frank Stichting
Afdeling Collecties
Erika Prins
telefoon 020 5567100
e.prins@annefrank.nl

PENSION „KINDER-TEHUIS
Dr. Käthe Neumark"
Voorheen Kinder- en Schoolarts in Frankfurt a.M.
BREDERODESTRAAT 35 (Duinzijde)
(4 minuten van strand)
Het geheele jaar geopend
Stroomend water in alle slaapkamers
UITSTEKENDE KEUKEN
BADKAMER
MATIGE PRIJZEN

Vaarplezier op de eend.

Op bovenstaande foto ziet u een zg. D.U.K.W., (in de volksmond Duck genoemd) waarvan er in 1949 een exemplaar ("Marijke")in exploitatie ging om badgasten een tochtje op zee te kunnen laten maken. Echter, dit zorgde begin jaren vijftig voor nogal wat scheve gezichten. Een aantal Zandvoorters bezat in die tijd nog vissersboten waarmee in de zomermaanden pleziertochtjes werden gemaakt.

Met de komst in 1950 van een tweede D.U.K.W. lagen de vissersboten werkeloos in de haven van IJmuiden. Men vond het in die tijd onjuist dat de vissers, die in de zomer aan pleziervaart deden, concurrentie werd aangedaan. Kreten als "Zandvoort voor de Zandvoorters!" met betrekking tot de exploitatie van het strand werden naar buiten gebracht.
De D.U.K.W.'s werden ook wel drijvende doodskisten genoemd, terwijl ze een zeewaardigheidscertificaat bezaten. Met name Rook van Duin (de Kale), eigenaar van de ZV 2, zag geen heil meer in de pleziervaart, zolang de D.U.K.W.'s werden geëxploiteerd op het Zandvoortse strand. Al gauw bleek dat de D.U.K.W.'s een magische aantrekkingskracht hadden op de strandbezoekers. Behalve badgasten werden er ook bijzondere gasten mee vervoerd, zoals enkele zwart geschminkte personen, vergezeld van een Spaanse bisschop. Tevens werd een D.U.K.W. ingezet bij een geslaagde 1-april grap, waarbij half Nederland geruime tijd in de ban werd gehouden van een geheimzinnige kist, waar zelfs Van Gend & Loos bij betrokken was en waarover het radio-orkest "Het orkest zonder naam" een liedje maakte met de veelzeggende titel "Het ding".

Roestvorming aan de D.U.K.W. zorgde uiteindelijk weer voor het verdwijnen van de 7,5 ton wegende en 30 feet lange amfibievoertuigen. Echter, een zekere Rob Janssen, de toenmalige eigenaar van het autobedrijf "Tune Centre" in Zandvoort Noord, kocht begin jaren '70 een dergelijk voertuig van een garagehouder op Ameland en begon hiermee opnieuw pleziertochtjes te maken. Van vissersschepen was toen geen sprake meer, maar van afgunst wel; er werd sabotage gepleegd door water bij de olie te doen, waardoor de motor op 1 km uit de kust afsloeg en met geen mogelijkheid meer aan de praat te krijgen was. De reddingsbrigade heeft toen een grootscheepse reddingsactie uitgevoerd om de opvarenden weer op het strand te krijgen.

De D.U.K.W. werd door General Electric gebouwd en was een zeswiels aangedreven amfibievaartuig, dat een snelheid van 10 km per uur op het water kon halen en 80 km op land. Er zijn 21.000 exemplaren gebouwd en zij hebben hun goede diensten bewezen in WO II, bij landingen van troepen in de Pacific, Noord-Afrika en D-Day. De naam D.U.K.W. betekent: D = 1942, U Utility/Amphibious, K front wheel drive en W Twin Rear Driving Axles. Thans zijn in 17 steden deze vaartuigen nog in gebruik als… toeristische atractie. Ondernemend Zandvoort was toen ook al bij de tijd.

Cor Draijer

Dorpsgezicht rond de vorige eeuwwisseling

Bij de middenplaat

De foto, geplaatst op de volgende pagina's, is gemaakt net na de wisseling naar de 20e eeuw, vanaf het in 1879 gebouwde hotel Kaufmann, het latere hotel d'Orange, gelegen aan de boulevard. Het is een bekende opname als kleurenansichtkaart of als zwart/wit uitvoering in meerdere publicaties. Nu 'De Klink' op groot formaat is, kan de redactie deze nu ook eens vier maal zo groot afdrukken, zodat er veel meer te herkennen is.

Links van de toren van de Protestantse (de vroegere Nederlands Hervormde) Kerk ziet u de huizen gelegen aan de zuidzijde van de Hogeweg. Komend van de RK kerk zijn de rechterzijde van de Hogeweg, Oranjestraat en westzijde Grote Krocht nog onbebouwd. Daar lag toen het "landje van Groen". Achter de voormalige domineeswoning naast de NH Kerk ligt de Poststraat. Ook school A (gebouwd in 1884), het latere politiebureau, is goed te herkennen. De fabriekspijp behoort tot de broodbakkerij van Paul C. Kaiser, later banketbakkerij en restaurant Rinkel. Nu is er de HEMA gevestigd.
Geheel op de voorgrond de Burgemeester Engelbertsstraat. Het reclamebord van de firma E. Brokmeijer geeft de nodige extra informatie. Daarnaast staan de villa's Nova en Leleia. Nauwelijks zichtbaar, geheel rechts, is drukkerij P. Saaf (van de Zandvoortse Badcourant), later boekhandel V.J. van Petegem. Daarachter kunt u nog een aantal gebouwen in de Kerkstraat herkennen.
Achter de huizen aan de Burgemeester Engelbertsstraat ziet u het in 1898 gebouwde "Ons Huis" (zoek de tekst op het dak), Volkskoffiehuis, Lokaal voor Christelijke en Maatschappelijke Belangen, gelegen aan het Dorpsplein. In dit pand was ook de School voor Nuttige Handwerken gevestigd. Later was het jarenlang in gebruik als Veilinggebouw 'De Zwaan' van de gebroeders Waterdrinker. Thans is het een horecagelegenheid.
Van hieruit kunt u evenwijdig aan het dak van "Ons Huis" een denkbeeldige lijn trekken om te zien tot hoever alles in 1943 is afgebroken.
Iets links van "Ons Huis" ligt aan het Gasthuisplein (ook alweer 'eens') de broodbakkerij van Jb van der Werff. De echte warme bakker, die in bakkerspak op zijn bakfiets langs de deuren ging.
Weer iets naar links ziet u het toen nog in gebruik zijnde Oude Mannen- en Vrouwengasthuis, gesticht in 1583 en afgebroken in 1929.
Het begin van de Haltestraat is prima te herkennen aan het in 1899 gebouwde postkantoor.

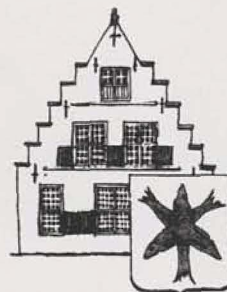
Deze ansichtkaart is op 3 augustus 1910 vanuit Zandvoort verzonden.

Peter Bluijs

'De Klink' is op zoek naar....

Door de voortschrijdende digitalisering zoeken wij enthousiaste, zelfstandig werkende medewerkers, die onze Genootschapbrigade kunnen versterken. Tot aanbeveling strekt het bezit van een computer en zo mogelijk enige kennis van Zandvoort (echter niet noodzakelijk).

Wij bieden:
- Doorgroeikansen
- Geen salaris
- Gratis kennisvergaring van Zandvoort
- Prettige collega's
- Werktijden in overleg

Sollicitaties te richten aan onze secretaris:
A. Koper, W. Kloosstraat 9, 2041 BK Zandvoort of per mail: secretaris@oudzandvoort.nl

Denk er eens serieus over na: zo leer je weer een aantal mensen kennen.

Zandvoort in vogelvlucht

CLUB
AMSTERDAM.
HULSTKAMP'S

Claes Jansz. Visscher II (Amsterdam 1586-Amsterdam 1652)

Eén van de eerste kunstenaars die Zandvoort op papier vastlegden, was de uitgever en graveur Claes Jansz. Visscher. Omstreeks 1612 nam hij twee prenten van Zandvoort op in een reeks van twaalf etsen met gezichten op dorpen en plaatsen in de omgeving van Haarlem. Met het uitgeven van deze prenten was Visscher een van de eersten die het Noord-Nederlandse landschap op topografische wijze in prent brachten, zich baserend op tekeningen die hij circa 1607 ter plekke had gemaakt.

Claes Jansz. Visscher

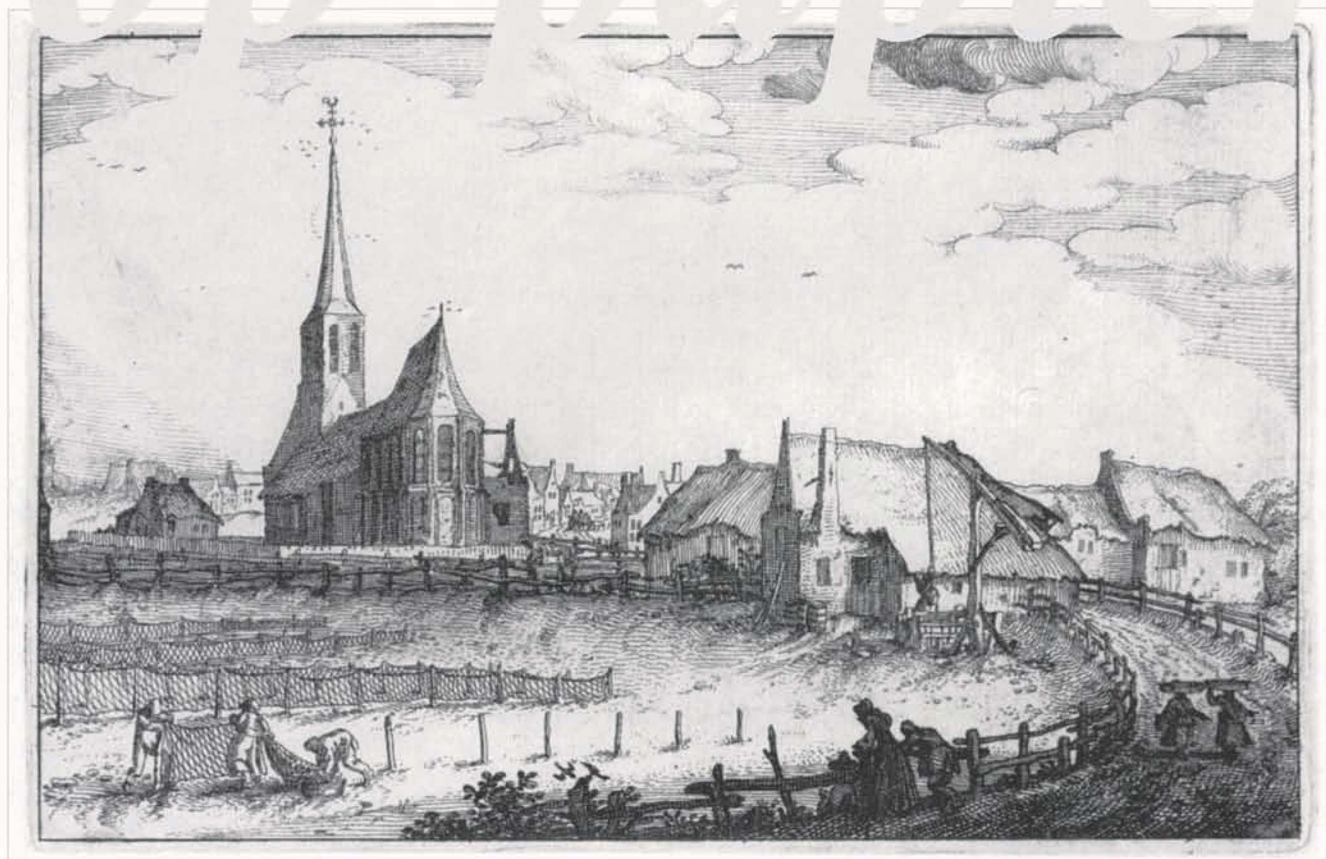
Claes Janszoon Visscher is in 1586 of 1587 geboren in Amsterdam, waar hij zijn hele leven is blijven wonen. Zijn vroegste prenten zijn te dateren in de jaren 1605 tot 1608. Het zijn grotendeels gefantaseerde landschappen met bijbelse voorstellingen. De ontwerper en tekenaar ervan was meestal David Vinckboons (1576-1629); Visscher nam deze tekeningen over in een ets. Maar soms tekende Visscher zelf en gaf hij deze voorstellingen later in prent uit. Visscher heeft in die jaren ook kaarten en boeken geïllustreerd voor verschillende uitgevers. In 1611 kocht hij een huis in de Kalverstraat vlakbij de Dam, dat hij 'In de Visscher' noemde en waar hij zich als zelfstandig uitgever vestigde.

Plaisante Plaetsen

Uit de periode waarin Visscher zijn fantasielandschappen naar het voorbeeld van David Vinckboons etste, dateert ook een aantal tekeningen op schetsboekbladen met gezichten op de omgeving van Haarlem en Amsterdam, waarvan er een aantal '1607' of '1608' is gedateerd. Het zijn met name deze zeer natuurlijk aandoende tekeningen die Visscher zijn faam hebben bezorgd als de 'uitvinder' van het direct naar de natuur getekende Hollandse landschap. Vijf van deze tekeningen zijn herkenbaar – waarvan twee als zodanig als Zandvoort te determineren zijn – als ontwerpen voor de etsen in de serie *Plaisante Plaetsen*

Claes Jansz. Visscher,
Inhoudsopgave van de serie Plaisante Plaetsen en een panorama van de Zandvoortse kust met het vuurbaken, 1611-1612

Claes Jansz. Visscher, *De Kerk te 'Sandtvoordt'*, 1611-1612

die door Visscher is uitgegeven in 1611 of 1612. In de geschiedenis van de grafiek heeft deze serie dezelfde faam als de hierboven genoemde schetsboekbladen in de tekenkunst.

Vierbake t'Sandtvoordt

De serie bestaat uit twaalf prenten: een titelblad, een inhoudsopgave, en vervolgens tien gezichten op gebouwen en buurtschappen in de omgeving van Haarlem. Het tweede blad, de inhoudsopgave, biedt een panorama op de kust van Zandvoort, gezien door een booggvenster in renaissancestijl. Onder de vensterbank staan de 'Namen der volgende landschapjens', waaruit blijkt dat het vergezicht het 'Vierbake t'Sandtvoordt' voorstelt. In het midden tussen de twee tekstkolommen staat – als het ware geschreven op een opgeprikte strook papier – het colofon en daaronder, in een ondiepe nis, Visschers embleem: een zittende visser met net, fuik en vismand. De vensterbank is gevuld met voorwerpen die verwijzen naar de werkzaamheden van de kunstenaar: boeken, een inktpot met twee pennen, een ganzenveer, etsnaalden, burijnen, een ets, twee flessen met etswater, een landkaart, een palet met schilderstok en penselen.
In de voorstelling staat op het hoge duin het vuurbaken. Deze moest bij slecht weer en 's nachts de vissers op zee de weg naar huis wijzen. De toegang tot het vuurbaken was aan de oostzijde en het platform was bereikbaar via een inwendige trap. Boven stookte de vuurmeester in een korf een vuur dat door de drie openingen van de baak te zien was voor de schepen op zee. Op het strand rechts staan de vissers hun netten binnen te halen. De aandacht voor de visserij is wellicht bedoeld als een toespeling op de naam van de kunstenaar.

Hervormde kerk

Op het derde blad is de hervormde kerk vanuit het oosten weergegeven. Op de voorgrond buigt het zandpad (tegenwoordig de Grote Krocht) uit de richting Haarlem zich tussen een paar met riet bedekte woningen en langs de kerk naar de Kerkstraat. Op de door een hek omgeven krocht voor het hoge middeleeuwse koor hangen de netten in rijen aan paaltjes te drogen. Op de weg rechts lopen vissersvrouwen met vismanden op hun hoofd.
Rond 1450 werd de kerk, die bestond uit een toren en een romaans schip, gebouwd. Later werd aan de oostzijde een hoog gotisch koor in gebruik genomen. Omstreeks 1573 hebben de Spanjaarden - vermoedelijk tijdens het beleg van Haarlem - de kerk grotendeels verwoest. In de periode 1604 tot 1609 wordt de kerk gedeeltelijk hersteld. In 1618 werden op kosten van de

Staten-Generaal de spitse toren en het dak van het schip gerepareerd waarna het weer mogelijk was om diensten in de kerk te houden. Het familiegraf van Paulus Loot aan de zuidzijde van de kerk wordt er in 1728 aangebouwd en is nu nog aanwezig. In 1844 wordt de kerk, wegens bouwvalligheid, afgebroken met uitzondering van de toren. In 1848 wordt de eerste steen gelegd voor de kerk die we thans aan het Kerkplein te Zandvoort vinden.

Wandelen in het Kennemerland

In de literatuur wordt meermalen gewezen op de functie van deze prenten, waarbij dan steeds verwezen wordt naar het versje op het titelblad, dat luidt:

Plaisante Plaetsen hier, meugt ghij aenschouwen radt.
Liefhebbers die geen tijt en hebt om veer te reijsen,
Gheleghen buijten de ghenoechelijke Stadt,
Haerlem of daer ontrent, koopt sonder lang te peijsen.

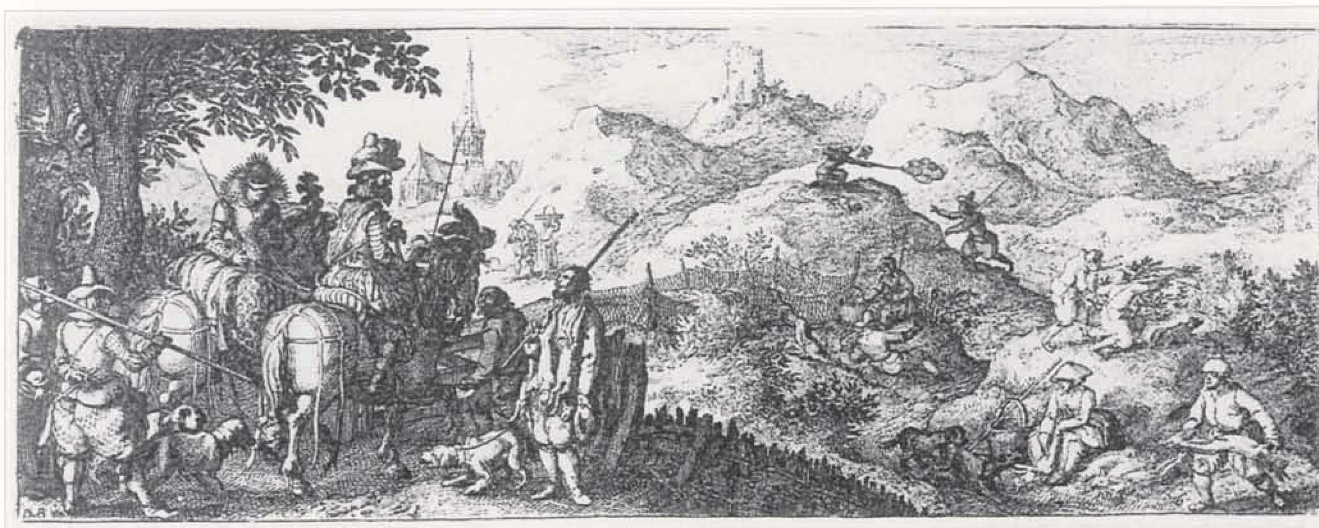
De strekking is duidelijk: wie geen tijd heeft om lange tochten te maken naar de hier afgebeelde 'plaisante' plaatsen in Haarlems omgeving, kan toch dankzij Visschers prenten (door deze snel te kopen) in zijn eigen huis genieten van deze aangename gezichten.
Het is hier de eerste keer dat er een serie prenten is gemaakt die puur voor het vermaak van stadsmens is samengesteld. Op geen enkele manier is de serie verrijkt met bekende historische verhalen uit de oudheid of de bijbel al dan niet met een moraliserend karakter, zoals dat bij oudere prenten uit de zestiende eeuw dikwijls het geval was. Hoewel we de bouwwerken, zoals het vuurbaken en de kerk te Zandvoort later in het werk van verschillende zeventiende-eeuwse kunstenaars terug zien, was de serie Plaisante Plaetsen in eerste instantie niet bedoeld als een bundel voorbeelden voor de kunstschilder die landschappelijke elementen in een voorstelling nodig had.

De Hazenjacht

In een ets die Visscher in 1612 maakte (en publiceerde) naar een tekening van David Vinckboons, zien we opnieuw het vuurbaken hoog op het duin en de kerk in de achtergrond terug. Het lijkt wel alsof beide elementen aan de oorspronkelijke tekening zijn toegevoegd, zodat het dorp Zandvoort als zodanig te herkennen is. Hoewel Visscher bekend staat om zijn topografische correctheid, achtte hij hier duidelijk enige artistieke vrijheid veroorloofd om deze compositie te vervolmaken. In dit landschap is de positionering van het vuurbaken en de kerk verwisseld. Bovendien lijkt het vuurbaken hier rond te zijn in plaats van vierkant.
De ets van de *Hazenjacht* is het zesde blad uit een serie van tien bladen met jachtvoorstellingen, waarvoor Visscher het titelblad en twee prenten maakte. Naast wandelingen op het strand en in de duinen was jagen in de zeventiende eeuw een geliefde bezigheid van de adel.

De kunst van het kaarttekenen

Het tekenen van landschappen is vanouds nauw verbonden met de kunst van het kaarttekenen.
De oudste kaartenmakers hadden de gewoonte om dorpen, steden of afzonderlijke gebouwen in een bepaald gebied niet in de abstracte vorm van een plattegrond, maar in de veel aanschouwelijker vorm van 'profielen' of zelfs van driedimensionale portretjes weer te geven.
In de praktijk waren kaartenmakers niet alleen landmeetkundigen maar dus ook beeldend kunste-

Claes Jansz. Visscher, *De Hazenjacht nabij Zandvoort*, 1612

Claes Jansz. Visscher en Zacharias Heyns, *Seylende Windwagen*, circa 1612

naars. Claes Jansz. Visscher was naast maker en uitgever van de bekende serie *Plaisante Plaetsen* ook illustrator van 'figuratieve' kaarten. Bij een figuratieve kaart wordt de eigenlijke plattegrond van het gebied omlijst door driedimensionale voorstellingen van mensen, plaatsen en gebeurtenissen die op dat gebied betrekking hebben. Visscher verzorgde onder meer de randvoorstellingen van de figuratieve kaart van Holland, uitgegeven in 1608, van Willem Jansz. Blaeu (1571-1638). De duingezichten in de reeks *Plaisante Plaetsen* sluiten naadloos aan bij zijn panorama van de kuststrook van Holland, die hij maakte voor de bovenkant van de kaart.

De zeilwagen

De voorstelling in de rand van de kaart geeft een unieke gebeurtenis op het strand van Scheveningen weer. In het voorjaar van 1602 maakte prins Maurits een opzienbarende proefrit met een zeilwagen. Het voertuig, ook wel landjacht genoemd, werd voor hem ontworpen door Simon Stevin, ingenieur in dienst van de prins. In de recordtijd van twee uur reed de wagen met prins Maurits en 27 voornamelijk adellijke gasten over het strand van Scheveningen naar Petten, waarbij hij ook langs Zandvoort kwam.

De kunstenaar Jacob de Gheyn II (1565-1629), die er vermoedelijk zelf bij was, legde het spektakel in een tekening vast. Hugo de Groot (toen 15 jaar oud), die als wonderkind en vriend van Stevin de tocht meemaakte, schreef een lofdicht over dit wonder van techniek van Stevins 'wintwagen', waarin uit de volgende regels de snelheid blijkt:

Ik wilde Santvoort sien te rugge, maar gans droes,
Wij waren Wijck voorby eer wy dat conden weten.

De tekening werd in 1603 door Willem van Swanenburgh (1580-1612) overgenomen in een prent, die vervolgens gedurende de eerste helft van de zeventiende eeuw meerdere malen is herdrukt en gekopieerd. Van de hand van Claes Jansz. Visscher zijn diverse variaties op het thema bekend, waaronder de voorstelling in de omlijsting van de kaart van Willem Jansz. Blaeu. De zeilwagen werd een symbool voor Holland, een land waarmee het voor de wind ging in de Gouden Eeuw.

Drs. Anne Marion Cense

Gertenbachschool 50 jaar!

Het nieuwe gebouw van de openbare ulo-school, de Wim Gertenbachschool, werd op 22 november 1956 officieel in gebruik genomen. De grote toeloop van leerlingen noopte sedertdien driemaal tot uitbreiding met twee maal twee en eenmaal drie lokalen. In september 1962 werd aan deze school een 3-jarige afdeling toegevoegd. Volgens de uitgave "Zandvoort 1945 - 1965" waren er 11 leerkrachten aan deze school verbonden.
Vanaf 1926 was "School A" gehuisvest in het latere politiebureau aan de Hogeweg (gebouwd in 1884) en na WO II in het Gemeenschapshuis. In januari 1948 besloot de gemeenteraad de openbare scholen, tot dusver aangeduid met de letters A tot en met D, zinvolle namen te geven, namelijk van verzetsstrijders; de ulo-school werd vernoemd naar de Zandvoortse verzetsstrijder Wim Gertenbach. Hij werd op 5 februari 1943 voor zijn gepleegde daden door een Duits vuurpeloton geëxecuteerd.
Tijdens een plechtigheid op 5 februari 1948 werd het postuum toegekende verzetskruis van Wim Gertenbach aan de school overgedragen.
Thans heet de school Noordzee College, locatie Wim Gertenbach.

Ter gelegenheid van het vijftigjarig jubileum zullen er de nodige festiviteiten plaatsvinden. Deze foto (uit 1967) van het docentencorps van de Gertenbach U.L.O. zal bij zeer velen herinneringen oproepen. Orde en gezag waren toen gemeengoed en het was ongehoord om de docenten met hun voornaam aan te spreken, trouwens je wist het niet eens en als je het al wist haalde je het niet in je hoofd deze te gebruiken. Maar er kwamen andere tijden.... Daarom nu de namen voluit (voor zover bekend).
Van links naar rechts:
directeur Marien Sinke (Frans en Nederlands), de heer Veld (geestelijke verzorging), mevrouw M. Loevendi (handwerken), Herman Swanink (aardrijkskunde en Engels), Marijke Sinke (Nederlands), mevrouw Van Kampen (secretariaat), Huub van Kampen (Nederlands. Hij was ook lid van de internationaal bekende muziekband Exception.), Engel Karst (Duits), Dick Leeksma (Duits, Engels en Nederlands), Willem Nijboer (wis- en natuurkunde en biologie), Wiechert Keijzer (wis-, schei- en natuurkunde), Jo Van Pagee (sportleraar), Bert Van Schie (handelskennis en Nederlands) en adjunct-directeur Jan Eertink (Frans en geschiedenis).
Mevrouw Band (secretariaat) en de heer Mulder (aardrijkskunde) ontbreken op de foto.

Met dank aan de heren *Nijboer* en *Swanink*.

Peter Bluijs

De Gertenbach in aanbouw: opname 6 mei 1956. De tram rijdt nog langs de locatie.

De volgende nieuwe leden heten wij van harte welkom:

Borst Mevr.	Passage 3/41	2042 KR Zandvoort
Carree Fam.	Paradijsweg 10	2042 GC Zandvoort
Cruijsen Mevr. S. van	Lorentzstraat 445	2041 RP Zandvoort
Gillian Dhr. P.J.	Burg. van Fenemaplein 4/11	2042 TA Zandvoort
Graaf Dhr. R.H.W. de	Nicolaas Beetslaan 27	2042 NR Zandvoort
Holten Dhr. L.S. van	Boterbloem 16	1689 RD Zwaag
Longayroux-van Staveren	Tolweg 22	2042 EL Zandvoort
Os Dhr. en Mevr. B. van	Chemin des Breguieres 6110 LE CANNET (Cannes) Frankrijk	Recidence les Terrasses du Soleil
Pellerin Fam. W.	Helmersstraat 26	2041 PG Zandvoort
Scholtenlo Dhr. E.	Burg. Beeckmanstraat 20	2041 PN Zandvoort
Suyk Dhr. D.R.	Kostverlorenstraat 50	2042 PH Zandvoort
Veen van Nassau Dhr. H.M.	Dr. Poolstraat 110	1718 PD Hoogwoud
Wentink Fam.	Teunisbloem 9	2116 TC Bentveld
Werff J.L. van der	Burg. Nawijnlaan 14	2042 PM Zandvoort
Zwaanenburg Dhr. A.J.F.	van Galenstraat 84	2041 JT Zandvoort
Zwemmer Dhr. J.	Dr. J.C. Mezgerstraat 102	2041 HC Zandvoort
Slag Fam. L.	Koningstraat 35	2042 VG Zandvoort

Wat foto's ons kunnen vertellen (2)

Nel Kerkman

In de vorige Klink stond de geschiedenis van de Wilhelminaschool met een foto van het schoolbestuur uit 1951. Door toedoen van alerte lezers zijn er veel personen getraceerd (zie 'Hoort, burgers, hoort!'). Via mijn zus Lienke Brugman-Kerkman ontving ik een foto van de kleuterschool W.H. Suringar. Op zoektocht naar wanneer de eerste bewaarschool in Zandvoort was opgericht, kwam ik in een oude Zandvoortse krant een artikel tegen. In een gesprek met Christien Kemp spraken wij over de oude bewaarschool. Christien had hierover uit de archieven van P. van der Mije KCzn nog meer informatie. Hieronder leest u het verslag in de krant, gecombineerd met het verhaal van P. van der Mije KCzn. Tijdens de bouw van de Wilhelminaschool in 1927 werd een locatie gehuurd in "Ons Huis" om de vele leerlingen op te vangen. In het archief van de heer Anth. Bakels bevinden zich mooie foto's van "Ons Huis" die zeker het bezichtigen waard zijn.

Zittend: Fred Schilpzand, Ben van der Mije, Guido Meijer, Flip Halderman, Pieter de la Court, Eddy Kransen en Jacob Koning.
Tweede rij: onb., onb., Marja van Wilpen, Joke de Muinck, juf Lien Kerkman, onb., onb. en Marco van Gennip. Derde rij: onb., Lenie Schuiten, Joke Bol, onb., Anke van Sluisdam, onb. en Odilia Rückert.
Bovenste rij van links naar rechts: Hans Kerkman, Jan Bakker, onb., onb., onb., Krijna Loos, Hans Nooy en Jan Pel.

De oudste bewaarschool van Zandvoort 22 augustus 1843

Weliswaar was er al in 1805 door C.van der Schinkel en Aaltje Schilpzand een kinderschooltje opgericht, maar dat was weer spoedig opgeheven. Het schijnt trouwens niet meer dan een bewaarplaats voor kinderen te zijn geweest. Echter de eerste Zandvoortse (er wordt zelfs beweerd de eerste in Nederland) "bewaarschool" aan de Duinweg is door toedoen van de heer Suringar opgericht, met als doel de bedelende Zandvoortse kinderen van de straat te halen. Als één van de badgasten die Zandvoort in 1843 bezochten, ergerde hij zich aan het gebedel, en in overleg met de plaatselijke predikant Ds. Swaluë zamelde hij geld in bij andere welgestelde badgasten voor een bewaarschool. Zij kregen veel giften binnen en zelfs de Prins van Oranje schonk bij het openen van de renbaan in 1844 in de waterlei-

dingduinen, een bijdrage. In totaal werd er 4650 gulden bij elkaar gebracht.
In 1846 werd de school met een toespraak door de heer W.H. Suringar geopend. Ds. Swaluë had voor deze gelegenheid het zogenaamde Zandvoortse volkslied gemaakt op de wijs van "Klein vogelijn op groene tak" wat nu nog gezongen wordt bij speciale gelegenheden. Mevrouw L. Kloos-Kracht werd als hoofd van de school aangesteld en haar dochter fungeerde met Antje en Geertje Koper als helpster.
Tot 1883 bleef mevrouw Kloos hoofd van de school, waarna ze werd opgevolgd door mej. J.A. van der Ende. De school stond op het terrein nabij de Hogeweg aan de Duinweg, hoek Duinstraat en bleef als zodanig in gebruik tot omstreeks 1929, waarna hij verbouwd werd tot verenigingsgebouw en vergaderruimte. In 1940 is het ingericht tot dienstruimte voor de plaatselijke luchtbeschermingsdienst. Na de oorlog werd het in gebruik gegeven aan de jeugdverenigingen. Het gemeentebestuur liet het verder verpauperen tot het van ouderdom instortte. In 1959 is het gebouwtje, beter bekend als "het poppenschooltje", afgebroken.

Kleuterschool W.H.Suringar

Ondertussen was er een nieuwe kleuterschool aan de Heerenstraat (zie Staatnamenboek Zandvoort) gebouwd op het land van Driehuizen aan de Grote Krocht. De school kreeg de naam van de oprichter van de eerste Zandvoortse bewaarschool, de heer Suringar. Juffrouw Keur (beter bekend als juf Janna) was vanaf het begin leerkracht aan deze kleuterschool.
In 1951 werkte Lien Kerkman er als kwekeling. De leiding (juf Janna, juf Annie en (hoofd van de school) juf v.d. Berg)) wilde niet op de schoolfoto en daarom zit "juf" Lien tussen de kleuters.

'Ons Huis'

In 1898 werden drie uitspanningen gekocht om daarvan één gebouw te maken. De oprichter Ds. Hulsman noemde de locatie een volkskoffiehuis en het doel van 'Ons Huis' was in de eerste plaats om het drankgebruik tegen te gaan en de jeugd onder andere op te leiden voor een ambachtsschool. Ook maakten diverse verenigingen gebruik van het gebouw. Maar mede door de bouw van nieuwere en moderne locaties in Zandvoort was 'Ons Huis' dusdanig verouderd, dat men besloot om het gebouw te slopen.
Op 7 juni 1933 was de opening van een nieuw 'Ons Huis' op dezelfde plek als het oude gebouw. Nog steeds staat 'Ons Huis' op het Dorpsplein, alleen het doel is veranderd.

1920

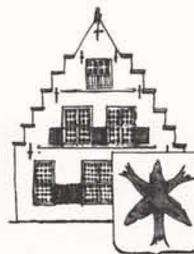

De foto van de eerste steenlegging is gemaakt door Anth. Bakels

Met groen en bloemen was de plaats aangegeven waar Sonja Tromp, dochter van dominee Tromp, de eerste steen moest metselen. Op de foto is Sonja achter de linker palm verdwenen en haar vader loopt achter haar met zijn hoed in zijn hand. Wie de andere notabelen zijn is niet te ontcijferen. Wel is helemaal rechts bij de paal groenteboer Dalman te zien die een winkel had op het Dorpsplein 9. Heel goed ziet men aan de hoofddeksels wie belangrijk zijn. De gewone man heeft net zoals de jongens een pet op, de heren dragen een hoed. De vrouwen en meisjes van het gewone volk hebben een alpinomuts op, de dames dragen een hoed. Verschil moest er zijn.

GENOOTSCHAP "OUD ZANDVOORT"

Opgericht 11 december 1970

e-mailadres: genootschap@oudzandvoort.nl

"De Klink" ISSN 1384-7082

Het blad "De Klink" is een kwartaal uitgave van het Genootschap "Oud Zandvoort" en wordt samengesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van het genootschap. Met het uitgeven van het blad streeft het bestuur naar een grotere bekendheid van de geschiedenis van Zandvoort en het bevorderen van de belangstelling hiervoor.

Redactie "De Klink"
Peter Bluijs, (hoofdredacteur)
Brederodestraat 28
2042 BE Zandvoort
023-571 82 92 (na 19.00 uur)
peter.bluijs@oudzandvoort.nl

Drs. Anne Marion Cense
06-53576757
amcense@hotmail.com

Cor Draijer
023-527 3730
Dr. Johannus G. Mezgerstraat 42
2041 HC Zandvoort
cor.draijer@oudzandvoort.nl

Jaap Kerkman Azn
023-571 50 13
jaap.kerkman-azn@oudzandvoort.nl

Arie Koper
023-571 84 41
arie.koper@oudzandvoort.nl

Nel Sandbergen-Kerkman
023-571 21 96
nel.sandbergen-kerkman@oud-zandvoort.nl

Sluitingsdatum kopij eerstkomende nummer 'De Klink' 15 september 2006.

Losse Verkoop "De Klink"
Bruna Balkenende, Grote Krocht

Bestuur Genootschap:

Voorzitter:
ing. Ger Cense
Kostverlorenstraat 115
2042 PL Zandvoort
023-573 3210
ger.cense@oudzandvoort.nl

Vice-voorzitter:
Ankie Joustra-Brokmeier
023-571 5155
ankie.joustra@oudzandvoort.nl

ir. Chris Wagenaar
023-571 3999
chris.wagenaar@oudzandvoort.nl

Secretaris:
Arie Koper
023-571 8441
secretaris@oudzandvoort.nl

Penningmeester:
Matthé Crabbendam
023-571 2514

Archivaris:
Martin Kiefer
archivaris@oudzandvoort.nl
06-53271618

Ledenadministratie:
Adreswijziging & aanmelden nieuwe leden:
mevr. E. Hoogervorst-Schuiten
Oosterstraat 1,
2042VE Zandvoort
023-571 81 77
ledenadministratie@oudzand-voort.nl

Na lid geworden te zijn van het GOZ, ontvangt u het *eerstkomende* (kwartaal)nummer van "De Klink"

Contributie:
Min. € 9,95 binnen Zandvoort
Min. € 14,75 buiten Zandvoort
(incl. verzendkosten), per jaar

Bankrelatie:
ABN-AMRO te Zandvoort
rekeningnr. 56 57 38 305
Giro-rekening. 4206723 t.n.v.
Genootschap "Oud Zandvoort"